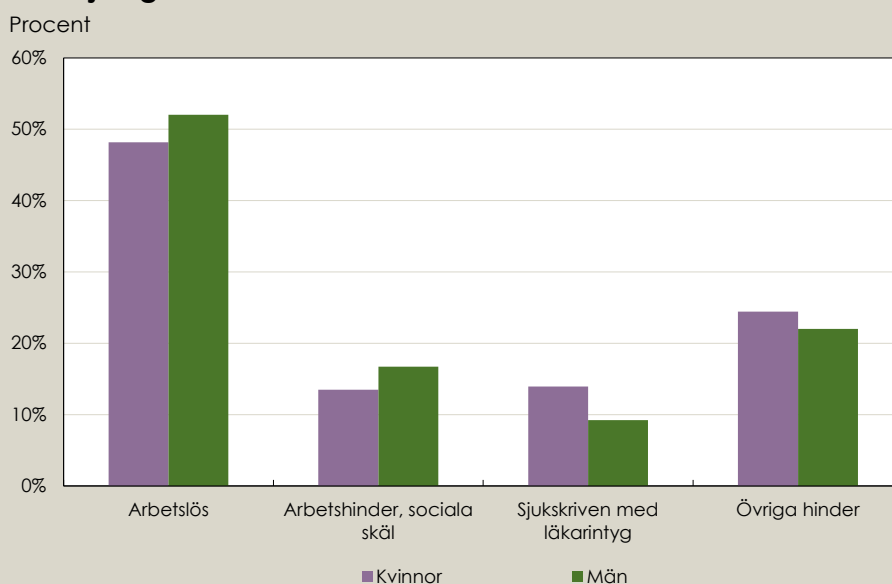


Försörjningshinder och ändamål med ekonomiskt bistånd 2018

Under 2018 fick knappt 237 000 vuxna personer ekonomiskt bistånd. Det är en minskning med drygt fyra procent jämfört med 2017. Det vanligast förekommande försörjningshindret var arbetslöshet.

Arbetslöshet är sedan 2010 den främsta orsaken till att de som fått ekonomiskt bistånd saknade egen försörjning. År 2018 var drygt hälften av försörjningshindren arbetslöshetsrelaterade. I statistiken om försörjningshinder delas de arbetslöshetsrelaterade försörjningshindren upp i två huvudkategorier, arbetslös och arbetslös med etableringsersättning. Kategorin arbetslös delas i sin tur upp i tre undergrupper; arbetslöshet utan ersättning, otillräcklig ersättning och i väntan på ersättning. Av de personer som fick ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet var arbetslöshet utan ersättning det vanligaste försörjningshindret, både för män och för kvinnor.

Figur 1. Andel (%) biståndsmottagare¹, redovisat efter typ av försörjningshinder år 2018. Kvinnor och män



1) En biståndsmottagare som har fått ekonomiskt bistånd under flera månader under året kan redovisas flera gånger i figuren.

Källa: registret över ekonomiskt bistånd, Socialstyrelsen

Försörjningshinder av sociala skäl var näst vanligast och stod för 15 procent. Försörjningshinder av sociala skäl innebär att en person för närvarande inte omedelbart står till arbetsmarknadens förfogande på grund av att socialtjänsten bedömer att personen har nedsatt arbetsförmåga eller att dennes arbetsförmåga inte är

klarlagd. Det kan röra sig om behov av ytterligare utredning av arbetsförmåga, arbetsträning, social eller medicinsk rehabilitering innan ett arbete kan bli aktuellt. Det kan också avse en person som för närvarande är förhindrad att arbeta på grund av familjeskäl eller en ungdom 18-20 år där socialtjänsten övertagit föräldrarnas försörjningsansvar för att denne ska få möjlighet att avsluta sina gymnasiestudier [1].

Det tredje vanligast förekommande försörjningshindret var sjukskrivning med läkarintyg med totalt 27 101 personer eller drygt 11 procent av biståndsmottagarna.

Olika försörjningshinder för kvinnor och män

Det var en jämn könsfördelning i gruppen biståndsmottagare men vid en närmare granskning av olika typer av försörjningshinder som personerna hade så skiljde det sig mellan kvinnor och män. Det var något vanligare bland kvinnor att få ekonomiskt bistånd med anledning av att de var sjukskrivna med läkarintyg (14 procent bland kvinnor jämfört med 9 procent bland män), medan män i högre utsträckning fick ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet (52 procent av männen jämfört med 48 procent bland kvinnorna) eller sociala skäl (17 procent bland männen och 13 procent bland kvinnorna) (se figur 1).

Tabell 1. Biståndsmottagare fördelat på kön och försörjningshinder, år 2018, procent samt totalt antal biståndsmottagare

Försörjningshinder	Män, %	Kvinnor, %	Antal, totalt
Arbetslös (otillräcklig, väntar el. ingen ersättning)	56	44	97 751
Arbetslös med etableringsersättning (otillräcklig eller väntar på ersättning)	52	48	21 209
Sjukskriven med läkarintyg (otillräcklig, väntar sjukpenning samt ingen sjukpenning)	43	57	27 101
Sjuk- eller aktivitetsersättning (otillräcklig samt väntar ersättning eller ingen etableringsersättning <25%)	47	53	9 234
Pension/Äldreförsörjningsstöd (otillräcklig eller väntar)	66	34	5 152
Arbetshinder, sociala skäl	58	42	35 983
Ensamkommande ungdom (18-20, gymnasiestuderande)	90	10	6 871
Föräldraledig (otillräcklig, väntar föräldrapenning el. saknar barnomsorg)	8	92	8 641
Arbetar deltid, ofrivilligt (otillräcklig eller väntar inkomst)	40	60	7 107
Arbetar heltid (otillräcklig eller väntar inkomst)	65	35	5 520
Utan försörjningshinder	54	46	9 455
Uppgift saknas, inklusive okänt kön	50	50	2 810
Samtliga biståndsmottagare	51	49	236 834

Källa: registret över ekonomiskt bistånd, Socialstyrelsen

Könsskillnader för olika typer av hinder framgår i tabell 1, där andel kvinnor och män redovisas för olika typer av försörjningshinder. OFrivilligt deltidsarbete är ett försörjningshinder som är vanligare bland kvinnor än bland män, där 60 pro-

cent är kvinnor och 40 procent är män. Förhållandet är det motsatta bland de personer som uppger heltidsarbete med otillräcklig inkomst som hinder, där 65 procent av de som har detta hinder är män och 35 procent kvinnor. Den största skillnaden märks dock inom försörjningshindret föräldraledig. Av totalt 8 641 personer är 92 procent kvinnor och 8 procent män.

Andra trygghetssystem påverkar

Knappt 65 procent av alla biståndsmottagare var utrikes födda samtidigt som andelen utrikes födda är 19 procent av landets totala befolkning. Det beror till stor del på att dessa, i större utsträckning än inrikes födda, inte hunnit kvalificera sig för ersättning från andra trygghetssystem som till exempel arbetslöshetskassa, sjukförsäkring eller att de väntar på etableringsersättning. Både bland inrikes och utrikes födda var det vanligt att vara arbetslös utan ersättning. Bland inrikes födda var det vanligare med försörjningshinder på grund av sociala skäl. Cirka 24 procent av alla inrikes födda hade detta försörjningshinder, mot tio procent av de utrikes födda.

Försörjningshinder

Försörjningshinder anger den direkta orsaken till att någon vuxen i hushållet är förhindrad att försörja sig själv och sin familj. De enskilda försörjningshinder som samlas in, grupperas ibland vid redovisning. I statistiken redovisas det vanligaste försörjningshindren under året. I de fall en person har haft två olika försörjningshinder lika många gånger under året, redovisas det sista registrerade hindret.

Insamlingen av försörjningshinder och ändamål med ekonomiskt bistånd år 2018 innehåller bortfall av registrerade försörjningshinder och av utbetalda belopp för ett antal kommuner, (tabell 11 i Excel-filen). Det leder till vissa kvalitetsbrister och gör att uppgifterna bör betraktas med en viss försiktighet.

Försörjningsstöd var vanligaste ändamål

År 2018 utbetalades knappt 11,2 miljarder kronor ut som ekonomiskt bistånd varav 94 procent var i form av försörjningsstöd, vilket var oförändrat jämfört med förra året. I kategorin ”stöd till livsföringen i övrigt”, vilket var resterande sex procent, var den enskilt största posten tandvård. Tandvård motsvarade drygt en femtedel av det stöd som gavs till livsföring i övrigt.

Ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd består av två delar; försörjningsstöd och stöd till livsföringen i övrigt. Försörjningsstöd ska täcka den löpande försörjningen och lämnas för skäligena kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning, telefon och radio- och TV-avgift (riksnorm 2018), samt boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa. I livsföringen i övrigt ingår andra nödvändiga utgifter vid sidan av försörjningen, som exempelvis kostnader för barnomsorg, läkarvård, medicin och tandvård.

För mer information om ekonomiskt bistånd se
<http://www.socialstyrelsen.se/ekonomisktbistand>

Källor

1. Socialstyrelsen 2017. *Instruktion för registrering av ekonomiskt bistånd För handläggare av och ansvariga för ekonomiskt bistånd* <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2017-1-26.pdf>

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här (välj visa bilagor):
www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/ekonomiskt-bistand/

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:
https://sdb.socialstyrelsen.se/if_ekb/val.aspx

Kontakt:

Antonio Espinoza (statistikfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: antonio.espinoza@socialstyrelsen.se

Barbro Engdahl (statistikfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: barbro.engdahl@socialstyrelsen.se

Anette Agenmark (sakfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: anette.agenmark@socialstyrelsen.se

Samira Aqil, (sakfrågor)
Telefon: 075-247 30 00
E-post: samira.aqil@socialstyrelsen.se
